

34 . Isaccea | Comuna: Oraș Isaccea | Județ: Tulcea | Punct: Cetate | Anul: 2022

Anul: 2022

Cod RAN: 159696.05

Perioade: Evul Mediu

Epoci: Epoca medievală mijlocie, Epoca medievală târzie

Autori: Mihai Duca, Florentina Ghemuț, Marius Streinu, Ilie Marian Tufaru, Bogdan Șandric, Georgiana Dinu, Oana Borlean, Tatiana Iorganda, Bianca Grigoraș, Cosmina Aron, Alina Streinu, Nicolae Alexandru Ionescu, Gabriel Cîrstian, Răzvan Plederer

Instituții: Institutul Național al Patrimoniului, Institutul Național al Patrimoniului, Institutul Național al Patrimoniului, Institutul Național al Patrimoniului, Institutul Național al Patrimoniului, Institutul Național al Patrimoniului, Institutul Național al Patrimoniului, Institutul Național al Patrimoniului, Institutul Național al Patrimoniului, Muzeul Municipiului București, Asociația Pro Noviodunum, Universitatea Ovidius, Constanța, Asociația Pro Noviodunum

Nr. autorizație: 98

Data autorizației: 2022-03-17

Raport de cercetare arheologică de la Isaccea, jud. Tulcea [Noviodunum] Punct: Cetate, Așezare civilă Est

Raport

În campania din anul 2022 au fost continuate cercetările în S.01 și S.02, propunându-ne să documentăm mormintele identificate, dar necercetate în campania precedentă și continuarea cercetării în adâncime în ambele suprafețe.

Unitățile stratigrafice cercetate în campania din anul 2022 în S.01 (Fir. 1) sunt în număr de 23, după cum urmează:

US.52 se află în nordul S.01 afectând US.61. Reprezintă o groapă aproximativ circulară. Umplutura gropii constă în sediment de culoare brun-roșcată, cu urme de arsură, afânată. Conține fragmente de ceramică, fragmente de materiale de construcție, pietre de mici dimensiuni și oase de animale.

US.53 se află în nordul S.01. Reprezintă umplutura gropii M.23, cu pământ de culoare gri cenușiu, afânat, care conține pietre ce delimitează o groapă aproximativ dreptunghiulară, orientată est-vest. Conține fragmente ceramice, fragmente de materiale de construcții, monede din bronz, scoabe și piroane din fier și oase de animale.

US.54 se află în nord-estul S.01. Reprezintă groapa M.22 și afectează parțial US.55. Forma este elipsoidală, fiind delimitată de pietre și fragmente de materiale de construcții de dimensiuni mici și medii. Umplutura este caracterizată printr-un sediment de culoare brun-gălbui de consistență tare, conținând fragmente ceramice și oase de animale. Pe fundul gropii au fost identificate un strat de arsură și piroane din fier.

US.55 se află în nord-estul S.01, fiind afectată parțial de US.54. Reprezintă groapa M.24. Aceasta este delimitată de pietre și fragmente de materiale de construcții de dimensiuni mici și medii. Umplutura este caracterizată printr-un sediment de culoare brun-gălbui, consistență prăfoasă, conținând fragmente ceramice și oase de animale.

US.56 se află în nord-estul S.01, fiind afectată parțial de US.58 și US.55. Reprezintă groapa M.25. Este un sediment de culoare gri, consistență prăfoasă, conține fragmente ceramice și oase de animale.

US.57 are o lățime de circa 1 metru și se găsește aproximativ pe mijlocul S.01 pe direcția nord-sud. Este un sediment de arsură de culoare brun-cenușie, consistență făinoasă, conține pigmenți de cărbune, fragmente ceramice, monede și oase de animale.

US.58 a apărut la vest de US.56 și la nord de US.55. Este o groapă cu sediment afânat, de culoare brun-

închisă, care conține numeroase fragmente de ceramică și oase de animale.

US.59 se află la sud de US.60, la nord de US.65, la est de US.70 și la vest de US.57. Reprezintă o groapă de formă circulară, delimitată de un șir de pietre, a cărei umplutură are culoarea brun-închisă, de consistență granuloasă și sfărâncioasă, conținând fragmente ceramice, fragmente de materiale de construcție, pietricele și fragmente de oase de animale.

US.60 se află în sudul S.01, la sud de US.59 și la vest de US.57. Reprezintă o groapă de formă circulară, delimitată în partea nordică de un șir de pietre, a cărei umplutură are culoarea brun-închisă, de consistență nisipoasă, conținând fragmente ceramice, fragmente de materiale de construcție, pietre și pigmenți de cărbune.

US.61 se află în nordul S.01, afectată de US.52 și continuă în profilul de nord. Este un nivel de culoare brun-închisă, de consistență nisipoasă, conține fragmente ceramice, fragmente de cărămidă și țigle, fragmente de mortar, pietre de diferite dimensiuni, fragmente de fier și oase de animale.

US.62 se află în sudul S.01, la est de US.66. Reprezintă o groapă care continuă în profilul sudic, de culoare gri-deschisă, consistență granuloasă, conținând fragmente ceramice, fragmente de materiale de construcție și pietre de dimensiuni mici.

US.63 se află în nordul S.01. Reprezintă groapa M.25 având umplutura de culoare gri. Conține fragmente ceramice, fragmente de țigle, fragmente de mortar, pietricele, pigmenți de mortar și de cărbune.

US.64 se află în zona centrală a S.01, la est de US.47. Este un nivel de culoare brun-gălbui, textură fină, prăfoasă, în general cu puțin material arheologic. Conține fragmente ceramice, fragmente de sticlă și oase de animale.

US.65 afectează US.47. Se află la vest de US.64 și la nord de US.59. Reprezintă o groapă de formă circulară, delimitată de un șir de pietre. Umplutura este alcătuită din sediment nisipos, închis la culoare, conține fragmente ceramice, piatră, fragmente de materiale de construcție, oase de animale și cărbuni.

US.66 se află în sudul S.01, la vest de US.62 și la sud de US.47. Este un nivel de culoare gri cenușiu, afânat, care conține fragmente ceramice, fragmente de material de construcție, fragmente de sticlă, fragmente de oase de animale și câteva fragmente de oase umane fără ca acestea din urmă să fie în conexiune cu vreun mormânt.

US.67 se află în nordul S.01. Este un nivel de culoare gri cenușiu, afânat, conține fragmente ceramice, fragmente de material de construcție, brățări din sticlă și oase de animale.

US.68 se află în sud-vestul S.01, la vest de US.11. Reprezintă groapa M.27 cu sediment de culoare brună, consistență prăfoasă, cu urme de arsură. Conține fragmente ceramice, fragmente de material de construcție, piron, capete de cuie și fragmente de oase de animale.

US.69 se află în nordul S.01. Este afectată de US. 73 și la nord de US.74. Reprezintă o groapă de formă circulară, cu sediment de culoare brună cu pigmenți de cărbune, fragmente ceramice, fragmente de materiale de construcție, brățară de sticlă și fragmente de oase de animale.

US.70 se află în sudul S.01, la est de US.59. Reprezintă o groapă de dimensiuni mari, a cărei umplutură are culoarea brun-închisă, afânată, cu pigmenți de cărbune, fragmente ceramice, fragmente de materiale de construcție și oase de animale. Cercetarea nu a fost finalizată.

US.71 se află la sud de US.70 și la nord de US.69. Reprezintă o groapă de dimensiuni mari, a cărei umplutură este afânată, are culoarea brun-gălbui și pigmenți de cărbune. Conține fragmente ceramice, de cărămidă și de țigle, bucăți de mortar, piatră și fragmente oase de animale. Cercetarea nu a fost finalizată.

US.72 se află în sud-vestul S.01. Este un nivel de culoare gri cenușiu, afânat, cu incluziuni de cărbune, fragmente ceramice, pietricele și fragmente de oase de animale. Cercetarea nu a fost finalizată.

US.73 se află în nordul S.01, la nord de US.74. Reprezintă o groapă de formă circulară care a afectat US.69. Umplutura are culoarea brun-gălbui, consistență nisipoasă, cu incluziuni de cărbune și numeroase oase de animale.

US.74 se află în nordul S.01, la sud de US.73 și la nord de US.65. Reprezintă o groapă de par, de formă circulară. Umplutura are culoarea brună, nu conține material arheologic, dar pe fundul ei se găsesc două pietre.

US.75 se află în nordul S.01, la est de US.73 și la nord de US.71. Reprezintă o groapă de formă neregulată. Umplutura are culoare brun-închisă, afânată, conține fragmente ceramice, fragment de sticlă și oase de animale.

Unitățile stratigrafice cercetate în campania din anul 2022 în S.02 (Fig. 3) sunt în număr de patru, după cum urmează:

US.07 reprezintă umplutura gropii M.07. Sediment de culoare gri-închisă, consistență nisipoasă, conținând fragmente ceramice, un fragment de piron din fier, o monedă și oase de animale.

US.08 se află în colțul de sud-vest al S.02. Este un nivel de culoare galbenă, tasat, reprezentând un nivel de călcare. Este afectat de US.07 și US.05.

US.09 se află în centrul S.02, având o culoare gri cenușiu, afânat, conținând fragmente ceramice, fragmente de material de construcție și oase de animale.

US.10 se află în nord-vestul S.02, la vest de US.09. Este un nivel de culoare gri cenușiu, sfărâmicos. Cercetarea nu a fost finalizată.

Planul neregulat al casetei, este rezultatul prezenței complexelor funerare și în această zonă.

În campania anului 2022 au fost identificate și cercetate șase morminte de inhumație, în ambele suprafețe. Astfel, în S.01 au fost identificate cinci morminte:

M.22 (Fig. 2) se afla în poziția decubit dorsal, orientat V-E, cu membrele superioare poziționate pe bazin. Starea de conservare a scheletului este precară, păstrându-se aproape integral. Fără inventar.

M.24 se afla în poziția decubit dorsal, orientat V-E, cu membrele superioare poziționate pe bazin. Starea de conservare a scheletului este precară, păstrându-se aproape integral. Fără inventar.

M.25 (Fig. 2) se afla în poziția decubit dorsal, orientat V-E, cu membrele superioare poziționate pe bazin. Starea de conservare a scheletului este precară, păstrându-se aproape integral. Fără inventar.

M.26 se afla în poziția decubit dorsal, orientat V-E, cu membrele superioare poziționate deasupra bazinului. Starea de conservare a scheletului este precară, păstrându-se aproape integral. Fără inventar.

M.27 se afla în poziția decubit dorsal, orientat V-E. Starea de conservare a scheletului este relativ bună, păstrându-se aproape integral, cu membrele superioare poziționate pe piept, iar cele inferioare arcuite spre stânga. Inventarul funerar constă într-o monedă tăiată (stamena devalorizată) și o cruciuliță din piatră.

În S.02 a fost identificat și cercetat un mormânt de inhumație:

M.05 se afla în poziția decubit dorsal, orientat V-E, i se păstrează numai membrul superior drept care este poziționat deasupra bazinului. Starea de conservare a scheletului este precară, păstrându-se aproape integral. Fără inventar.

Materialul ceramic descoperit în campania anului 2022 aparține, în mare parte, epocii medio-bizantine (Sec. XI-XIII) și în mică măsură epocii romane.

Ceramica romană a fost descoperită în cantități mici, iar tipologic sunt preponderent fragmente de la vase de transport, de bucătărie și de servit.

Dintr-un total de 450 de fragmente de vase de transport, descoperite în anul 2022, 58% reprezintă fragmente medio-bizantine, iar 42% fragmente de epocă romană, prezentând un grad mare de fragmentare, preponderente fiind fragmentele atipice. Pentru epoca romană timpurie, au fost descoperite cu precădere amforele care provin din centrele de producție pontice și care erau utilizate la transportat vin, datate larg în secolele al II-lea și al III-lea. Pentru epoca romană târzie, au fost descoperite atât amfore pentru vin, cât și pentru ulei. În ceea ce privește amforele pentru vin, ele provin din zona sud-pontică, vest-pontică și levantină. Amforele pentru ulei sunt reprezentate de tipul Pontic Zeest 80, și de cel egeean LRA 2.

Din punct de vedere statistic, ceramica de bucătărie include cele mai numeroase descoperiri, atât cantitativ, cât și tipologic, fiind prezentă în toate contextele arheologice cercetate. Cel mai des întâlnită este oala cu corp bitronconic (denumită generic și vas borcan) și buza profilată și evazată, cu cel puțin nouă variante. Aproape toate fragmentele recuperate prezintă urme de ardere secundară și este foarte probabil să provină din ateliere locale. Ceramica comună include fragmente provenite de la vase de servit, semnificativ mai puțin numeroase decât ceramica de bucătărie. Tot din categoria vaselor de servit fac parte și fragmentele de ceramică fină decorate cu smalt galben și verde, uneori și cu motive decorative geometrice, provenite preponderent de la farfurii și mai rar de la urcioare sau căni. Piese reîntregibile de vase de bucătărie au fost descoperite în US.70. Fragmentele recuperate aparțin perioadei medio-bizantine - secolului al XI-lea. Singurele fragmente de vase din perioada romană au fost descoperite în US.65, în zona platformei cu mortar.

Pentru documentarea celor două suprafețe a fost utilizată tehnica fotogrammetrică cu aparate foto de tip DSLR și dronă utilizând scări grafice pentru precizie, precum și cameră video Insta 360. În S.01 au fost folosite un aparat DSLR și o cameră sferică pentru realizarea imaginilor panoramice. Documentarea a presupus și realizarea unor modele tridimensionale.

Astfel, au fost realizate, modele 3D și ortofotoplanuri ale profilelor de nord, est, sud, vest (Fig. 5) și pentru cel din centrul suprafeței. Profilul de nord a fost realizat pe trei segmente din cauza lungimii și complexității acestuia, rezultând trei modele 3D (Fig. 4) . Au fost întâmpinate probleme în realizarea profilului care traversează centrul S.01. Din cauza luminozității slabe și a spațiului îngust, fotografiile nu au fost suficient de clare și modelul 3D prezintă găuri la baza gropii U.70.

Au fost documentate gropile US.59, US.65, US.70 și US.71 realizându-se imagini panoramice cu unghiuri de 150° și 360°, cele din urmă fiind denumite imagini panoramice sferice.

Informații suplimentare online

[Raportul 6897 din cronică.cimec.ro](https://cronica.cimec.ro/raportul/6897)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](https://mapserver.cimec.ro/)
